

POLSKIE STOWARZYSZENIE DIALOGU MOTYWUJĄCEGO PSDM

KODEKS ETYCZNY SPECJALISTY DIALOGU MOTYWUJĄCEGO PSDM

(obowiązujący również certyfikowanych Terapeutów Motywujących)

(tekst z 23.03.2013r. ze zmianami z 03.06.2024)

Preambuła:

Działalność zawodowa specjalisty dialogu motywującego PSDM jest ściśle związana z poruszaniem się w obszarach istotnych dla funkcjonowania psychospołecznego klientów korzystających z jego pomocy i wsparcia. Z tego też powodu szczególnie ważnym jest, aby specjalista dialogu motywującego był świadom swojej odpowiedzialności i wpływu na przebieg procesu motywującego i skutki jego oddziaływań oraz kierował się dobrem osób w nim uczestniczących, potrafił dobro klienta właściwie rozpoznawać, respektować i o nie dbać. Takie podejście wynika z podstawowej zasady dialogu motywującego - wyrażania empatii, ze specyfiki tworzonej podczas pracy motywującej i relacji opartej na zaufaniu, poszanowaniu godności człowieka i wyznawanych przez niego wartości oraz norm społecznych.

Kodeks Etyczny jest nade wszystko zbiorem norm i zasad ukierunkowujących postępowanie zawodowe specjalisty dialogu motywującego PSDM. Porządkuje standardy zachowań etycznych wynikających ze specyfiki pracy w duchu dialogu motywującego, relacji z klientami oraz relacji ze współpracownikami. Przekazuje także określone wartości, wspierające efektywność i etyczną poprawność procesu motywującego.

Kodeks dotyczy certyfikowanych specjalistów dialogu motywującego będących członkami PSDM. Jego podstawową funkcją jest budowanie standardu wrażliwości etycznej oraz uważnej troski o etyczną poprawność relacji z klientem.

Kodeks jest wzmocnieniem podstawowego zadania PSDM, jakim jest dbałość o stałe podnoszenie jakości świadczonych usług m.in. udzielania pomocy/ wsparcia /psychoedukacji/ w oparciu o najnowszą wiedzę w zakresie dialogu motywującego.

Kodeks etyczny jest również narzędziem w istotny sposób wspierającym rzetelne, profesjonalne i odpowiedzialne wykonanie tego zadania.

Dział I

I Zasady ogólne

1. Zasady zawarte w kodeksie wynikają z ogólnych norm etycznych
2. Specjalista dialogu motywującego kierując się nimi, jest zobowiązany respektować podstawowe prawa człowieka oraz dbać o poszanowanie godności powierzonych jego opiece osób oraz godności własnej i wykonywanej pracy motywującej.

II Ogólna postawa i sposób postępowania specjalisty dialogu motywującego PSDM

I Obowiązki wynikające z zasady rzetelności zawodowej

1. Obowiązkiem specjalisty dialogu motywującego jest posiadanie i stałe doskonalenie kwalifikacji zawodowych w zakresie DM, co umożliwia mu kompetentne i rzetelne wykonywanie swojej pracy.
2. Specjalista dialogu motywującego wykorzystuje w swej pracy zawodowej najnowszą wiedzę z zakresu zasad i metod dialogu motywującego.
3. Specjalista dialogu motywującego dba o dzielenie się ze środowiskiem zawodowym własnymi osiągnięciami, spostrzeżeniami i opracowaniami, tworząc tym samym wspólny dorobek merytoryczny dialogu motywującego.
4. Specjalista dialogu motywującego zobowiązany jest kierować się w działalności zawodowej zasadą dobra klienta. Nie może wykorzystywać swojej wiedzy i umiejętności w innych celach niż osiągnięcie dobra powierzonych jego opiece osób.
5. Specjalista dialogu motywującego każdorazowo dokłada wszelkich starań, aby skuteczność jego działań była jak największa, a poświęcone klientom czas i uwaga wystarczające.
6. Specjalista dialogu motywującego ponosi ostateczną odpowiedzialność za jakość i zakres oddziaływań motywujących.

II Postawa osobista

1. Specjalistę dialogu motywującego cechuje stosowanie wysokich standardów moralnych.
2. Specjalista dialogu motywującego za swój obowiązek uważa stałą pracę nad kształtowaniem osobistego humanistycznego systemu wartości, kierując się przy tym troską o dobrze pojęty własny rozwój osobowy i dbałością o dobrą kondycję psychiczną.
3. Specjalista dialogu motywującego zobowiązany jest przeciwstawiać się praktykom niehumanitarnym lub dyskryminującym osobę czy grupę osób.
4. Specjalista dialogu motywującego zobowiązany jest reagować zgodnie z obowiązującymi przepisami na znane jej/jemu fakty łamania prawa.

Dział II

Odpowiedzialność etyczna Specjalisty dialogu motywującego PSDM

1. Specjalista dialogu motywującego dba o uczciwy i jednoznaczny kontakt z osobami korzystającymi z terapii motywującej lub innych działań motywujących.
2. Specjalista dialogu motywującego zobowiązany jest do poszanowania godności klienta i jego prawa do samostanowienia. W szczególności respektuje jego prawo do wolności wyboru, prawo do intymności i prywatności i z szacunkiem odnosi się do wyznawanych przez niego wartości.
3. Specjalista dialogu motywującego jest zobowiązany do równego traktowania klientów bez względu na wiek, płeć, stan cywilny, orientację seksualną, narodowość, wyznanie, przekonania polityczne, sytuację materialną, stan zdrowia, rasę, kolor skóry oraz inne preferencje i cechy osobiste.
4. Specjalista dialogu motywującego zobowiązany jest wykazać zaangażowanie na rzecz pomocy klientowi w rozwiązywaniu jego trudności życiowych oraz wykorzystać w tym celu swoją wiedzę, umiejętności zawodowe i kompetencje. Ma przy tym prawo do doboru najwłaściwszych i najbardziej ich zdaniem skutecznych działań, metod i strategii dostosowanych do charakteru problemu klienta.

5. Specjalista dialogu motywującego zobowiązany jest do udzielenia klientowi rzetelnej informacji zwrotnej na temat jego sytuacji oraz dostępnych metod pomocy.
6. Specjalista dialogu motywującego ma prawo zasięgnąć konsultacji innych specjalistów DM w przypadku, gdy leży to w interesie klienta.
7. Specjalista dialogu motywującego ma obowiązek zasięgnąć konsultacji innych specjalistów DM w każdym przypadku, gdy problemy osobiste specjalisty mogą wpływać na przebieg i skutki prowadzonej pracy motywującej.
8. Specjalista dialogu motywującego nie może wykorzystywać kontaktów z klientami dla własnych korzyści. Za nieetyczne uznaje się wszelkie formy emocjonalnego i materialnego wykorzystania faktu pozostawania klienta w osobistej relacji ze specjalistą.
9. Specjalista dialogu motywującego ma prawo odmówić świadczenia pomocy, gdy:
 - ocena problemu, z jakim zgłasza się klient pozwala uznać, że wskazana jest pomoc przez osobę o innych specjalistycznych kwalifikacjach,
 - poglądy religijne, etyczne lub osobiste specjalisty dialogu motywującego mogą zakłócać przebieg i skutki prowadzonej terapii,
 - system wartości specjalisty dialogu motywującego jest rażąco niezgodny z systemem wartości klienta i zachodzi uzasadniona obawa, że fakt ten będzie miał negatywny wpływ na proces pracy motywującej.

W każdej z w/w sytuacji klient powinien uzyskać informacje gdzie może uzyskać dalszą pomoc.

10. Specjalista dialogu motywującego zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych od klienta w toku pracy motywującej. W szczególności nie mogą ujawniać bez zgody klienta osobom trzecim: - faktu pozostawania klienta w toku oddziaływań motywujących;
 - przebiegu i treści oddziaływań motywujących;
 - danych o rokowaniach i postępach w odniesieniu do oddziaływań motywujących.
11. Powyższe dotyczy także innych oddziaływań motywujących klientów

niepełnoletnich, przy czym specjalista dialogu motywującego winien jest każdorazowo rozpatrzyć, na ile przekazanie określonych informacji o przebiegu oddziaływań motywujących rodzicom lub opiekunom dziecka może służyć dobru klienta. Specjalista dialogu motywującego ma prawo, nie łamiąc zasady dyskryminacji, poinformować rodziców, bądź opiekunów o własnych wnioskach i ewentualnych zaleceniach.

12. Uchylenie tajemnicy jest dopuszczalne tylko w przypadku ochrony dobra wyższego: np. o ile istnieje domniemanie poważnego zagrożenia zdrowia lub życia klienta oraz innych osób, w przypadku uzyskania informacji o przemocy. Tajemnica może być wówczas uchylona tylko wobec osób lub instytucji do tego właściwych.

13. Poddawanie superwizji problemu klienta powinno odbywać się w sposób uniemożliwiający identyfikację klienta.

Dział III

Odpowiedzialność etyczna specjalisty dialogu motywującego wobec współpracowników

1. W swych kontaktach ze współpracownikami specjalista dialogu motywującego powinien:

- kierować się szacunkiem;
- respektować wiedzę i doświadczenie innych;
- służyć radą i pomocą w przypadkach uzasadniających współpracę;
- przestrzegać zasady lojalności zawodowej;
- w ocenach współpracowników kierować się uczciwością i obiektywizmem.

2. W przypadku:

- naruszenia przez współpracownika zasad niniejszego kodeksu
- postępowania współpracownika, które skutkować może narażeniem dobra klienta lub innych osób
- działań współpracownika nie licujących z godnością specjalista dialogu

motywującego ma obowiązek zająć krytyczne stanowisko w odpowiednim miejscu i czasie.

3. Specjalista dialogu motywującego winien rozstrzygać ewentualne konflikty ze współpracownikami bez uszczerbku dla klienta oraz z poszanowaniem dla ogólnie przyjętych norm. Za niezgodną z zasadami uważa się jakąkolwiek formę publicznego dyskredytowania osoby, stylu pracy lub osiągnięć innego terapeuty.

4. Specjalista dialogu motywującego pełniący kierownicze funkcje w swoim postępowaniu wobec współpracowników kieruje się zasadami etyki i wykazuje szczególną troskę i dbałość o godziwe warunki pracy i rozwój zawodowy podległych mu osób.

Dział IV

Odpowiedzialność etyczna specjalisty dialogu motywującego jako badacza

1. Specjalista dialogu motywującego w swojej pracy badawczej stosuje się do zaleceń kodeksu etycznego oraz ogólnie przyjętych norm dotyczących etyki badań naukowych.

2. Specjalista dialogu motywującego przeprowadza badania mając na względzie poszerzenie wiedzy w obszarze dialogu motywującego.

3. Wszystkie osoby biorące udział w badaniach winny zostać rzetelnie poinformowane o zasadach, metodach i celu badań, a także o ewentualnym ryzyku z nich wynikającym. Za nieetyczne uważa się wykorzystywanie do celów badawczych jakichkolwiek materiałów uzyskanych podczas terapii lub innych oddziaływań motywujących bez pisemnej zgody osoby poddanej badaniom. Osoba wyrażająca zgodę nie może tego czynić pod wpływem zależności wynikającej z relacji terapeutycznej lub pod wpływem jakiegokolwiek formy nacisku.

4. Specjalista dialogu motywującego dokłada wszelkich starań, aby zachować anonimowość i chronić prywatność osób biorących udział w badaniach.

5. W trosce o stały wzrost i upowszechnianie wiedzy, wyniki badań należy publikować w stosownej prasie i książkach specjalistycznych, przestrzegając przy tym

praw autorskich i wydawniczych.

Dział V

Postanowienia końcowe

1. Nadzór nad przestrzeganiem przez specjalistę dialogu motywującego zawartych w kodeksie norm i zasad etycznych sprawuje Sąd Koleżeński PSDM.
2. Sąd Koleżeński jest także właściwym organem do przyjmowania i rozpatrywania skarg oraz rozstrzygania sporów o charakterze etycznym, zgłaszanych przez osobę fizyczną w odniesieniu do konkretnego specjalisty dialogu motywującego.
3. Kodeks stanowi podstawę do rozwiązywania sporów etycznych, gdy zachodzi wątpliwość, że postępowanie specjalisty dialogu motywującego PSDM nie spełnia warunków w nim zawartych lub z niego wynikających.
4. Treści zawarte w kodeksie nie są ostateczne i mogą ulegać zmianom.